

GEWOOON SCHRIJVEN, JOH!

*Schrijfonderwijs
met
glimlachgarantie*

SABINE JEURNINK + RICK EVERS

+ WILLEM VERDAASDONK

AnderZ

GEWOON SCHRIJVEN, JOH!

GEWOON SCHRIJVEN, JOH!

SABINE JEURNINK

RICK EVERS

WILLEM VERDAASDONK

AnderZ

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	6
Verantwoording docent	8
HOOFDSTUK 1	
DE ZIN	9
Tussendoorcolumn	25
HOOFDSTUK 2	
CHECK	27
Tussendoorcolumn	52
HOOFDSTUK 3	
SERVICE	53
Tussendoorcolumn	78
HOOFDSTUK 4	
LEF	81
Tussendoorcolumn	104
HOOFDSTUK 5	
VERLEIDEN	105
Tussendoorcolumn	124
SAMENVATTEND:	
MAAK EEN GAME VAN JE TEKST	125

VOORWOORD

Voetballers en schrijven, je zou het niet direct met elkaar associëren. Toch zijn er wel wat voorbeelden van schrijvende voetballers. Zo heeft ex-topspits Samuel Eto'o een stripboek over z'n eigen leven geschreven. Engeland-international Theo Walcott maakte zelfs een hele reeks kinderboeken. Ook ikzelf, voetballer bij Sparta Rotterdam, ben een liefhebber van schrijven.

Die liefde is overigens niet op school ontstaan. Daar waren de lessen over taal en schrijven vooral vreselijk saai. Al die taalregeltjes en oninteressante teksten, en maar weinig ruimte voor eigen creativiteit. Pas later leerde ik dat mooi geschreven boeken en verhalen goud waard zijn. Ze kunnen je van alles leren over de wereld, ontroeren of aan het lachen maken.

Ook begon ik te merken dat het leuk is om zelf goed te leren schrijven. Je eigen ideeën en gedachtes op papier zetten en steeds beter worden met taal is een hobby geworden.

En niet onbelangrijk: als je een beetje kunt schrijven, vergroot dat je kans op een succesvolle toekomst.

En daarom ben ik groot fan van dit boek. Sabine, Rick, Willem laten met *Gewoon schrijven, joh!* zien dat schrijven leuk is. Weg met al die regeltjes, maar gewoon lekker bouwen aan een mooi geschreven verhaal. Kortom, wil je scoren? Lees dit boek!

Bart Vriends

Profvoetballer en liefhebber van het geschreven woord

Dit chatbericht was de start van het boek dat nu voor je ligt: *Gewoon schrijven, joh!* De wens van Sabine is hiermee uitgekomen. Maar stiekem droomden Rick en Willem hier ook van, hoor.

Voor al die andere docenten die ook graag met schrijven aan de slag willen in de les: ga je gang! Dit boek helpt je op weg. Korte opdrachten, weinig nakijkwerk, humor en heel veel schrijfplezier gegarandeerd!

Sabine, Rick en Willem

VERANTWOORDING DOCENT

Schrijfonderwijs is veel te vaak stijf en volgt een voorgeschreven stramien. Je leert je leerlingen een goede zakelijke brief of e-mail te schrijven. Ze moeten formele taal gebruiken en zich aan allerlei conventies houden. Stijl en grammatica zijn daarbij het uitgangspunt. Lekker braaf.

Je kunt je afvragen of deze vorm van schrijfonderwijs nog wel geschikt is. Eén ding is zeker: veel leerlingen vinden het saai. Oersaai. Daardoor blijven ze soms de rest van hun leven denken dat schrijven stomvervelend is. En dat is doodzonde. Want zeg nou zelf, schrijven kan zo leuk zijn!

Werk je met dit boek? Dan haal je alle kerndoelen schrijfvaardigheid van Nederlands! De leerling leert zich schriftelijk begrijpelijk uit te drukken. We laten zien dat sterke teksten eigenlijk best dicht tegen gewone spreektaal aanzitten. Dus leren we ze geen ingewikkelde zinnen te schrijven vol formeel taalgebruik. Want die gebruiken ze in het dagelijks leven toch nooit. Verder leert de leerling creatieve teksten te schrijven.

Het doel van dit boek is het loslaten van het schrijfgeweten om te zorgen voor plezier. Schrijfgeweten? Ja, de wil om 'goed' te schrijven. Dit schrijfgeweten zorgt voor een rem op het 'schrijven'. Leerlingen zitten vast in een stramien. In dit boek zeggen we 'f*ck de regels'. Dan komt de creatieve vrijheid bij een leerling veel meer los.

Fijn dat we het kunnen verantwoorden, maar nu even geen theorie en gewoon starten met schrijven. Oh ja, geef de leerlingen maar wat freubel-tijd. Zijn ze dol op!

HOOFDSTUK 1

DE ZIN

Op een dag spreken we gemiddeld zo'n 16.000 woorden uit. En vrouwen écht niet meer dan mannen. Met die woorden maken we zinnen. Wat is een zin? Heel simpel. Een zin is een logisch geheel van een aantal woorden. Hoeveel woorden dan? Daar gaan we even naar kijken. Of je nou zin hebt of niet.

SCHRIJFT MAKKELIJK, LEEST MAKKELIJK

Een tekst is niets anders dan een heleboel zinnen bij elkaar. En die zinnen zorgen ervoor dat een tekst makkelijk of minder makkelijk leest. Of zelfs moeilijk leest. Leesgemak heeft dus alles te maken met de lengte van de zin. Waarschijnlijk vraag je je af: 'Hoe lang mag een zin zijn?' Het antwoord is simpel: twintig woorden maximaal. Liever vijftien of minder. Is het je al opgevallen hoe gemakkelijk dit boek leest? Dat komt omdat er bijna geen lange zinnen in staan.

Er zijn twee goede redenen om je zinnen kort te houden.

Allereerst: lange zinnen schrijven is moeilijk. De meeste fouten in teksten worden gemaakt omdat zinnen te lang zijn. Het is alsof je op weg gaat zonder navigatie. Je dwaalt maar wat rond in de stad op zoek naar die sneaker-store. Je slaat een zijstraat in, en nog een, en weer eentje. Probeer dan nog meer eens bij die winkel te komen. Met schrijven is dat hetzelfde. Als je veel komma's gebruikt, ga je bijzinnen maken. Zijstraatjes inslaan dus. En dan ga je fouten maken.

Tweede reden: lange zinnen lezen is moeilijk. Kijk maar:

Yousef Eckir, voorzitter van de leerlingenraad, stelde enkele maanden geleden al voor een extra toetsperiode in te voeren, vier in plaats drie, voor leerlingen die door corona een achterstand hebben opgelopen door de situatie thuis en zich daar vaak moeilijk konden concentreren.

Beter is:

Er zijn leerlingen die door corona een leerachterstand opliepen. Vaak konden ze zich thuis moeilijk concentreren. Yousef Eckir, voorzitter van de leerlingenraad, wil voor deze leerlingen graag een extra toetsperiode. Het gaat dan om vier in plaats van drie toetsmomenten.

Schrijft makkelijk en leest makkelijk.

‘Als je schrijft, moet je lange zinnen gebruiken, anders kom je niet serieus over’. Onzin! Je kunt het beter omdraaien. Als je lange zinnen gebruikt, heeft de lezer meer moeite om je teksten te lezen en is er dus een grotere kans dat hij afhaakt. Korte zinnen schrijven lekker en ... lezen lekker. Het is namelijk wel de bedoeling dat jouw teksten gelezen worden. Want waarom zou je ze anders schrijven?

Moet je dan alleen maar korte zinnen gebruiken? Nee. Alleen maar heel korte zinnen schrijven werkt niet echt. Kijk maar.

Uit een kinderboek (bewerkt:)

Op zee. Wat groot. En ook heel diep. Er varen grote boten op, zegt papa. En er zwemmen vissen in. Grote vissen. En kleine vissen. Wel meer dan duizend.

En krabben ook. Wat doen die? Die bijten in je teen. Dan wil ik niet mee, zegt Joep. Ik ben bang, zegt Anne.

Een paar dingen vallen hier op. De zinnen zijn erg kort. Het tekstje is makkelijk te lezen. Maar het komt wel wat kinderlijk over. Dit taalgebruik past prima bij een kinderboekje, maar natuurlijk niet als je gaat klagen bij de reisorganisatie.

We waren in Italië. In Rome. Het hotel was niet leuk. Het bed was niet schoon. De badkamer ook niet. Dat was niet fijn. Er was veel lawaai.

Oefening 1

Verbeter de bovenstaande zinnen over de vakantie in Italië.

Alleen maar korte zinnen gebruiken werkt dus niet. Je wordt niet serieus genomen. Maar je tekst wordt veel leesbaarder als je kortere zinnen gebruikt. Dat is nu wel duidelijk. Maar er zijn meer tips voor leesbare zinnen.

TIPS VOOR LEESBARE ZINNEN

TIP 1: Gebruik één onderwerp per zin.

Als een zin uit meerdere onderwerpen bestaat, maak er dan ook meerdere zinnen van. Kijk naar het volgende voorbeeld:

Vorig jaar zijn we gestart met het aanbieden van 'conditietrainingen' met als doel de jeugdleden beter voor te bereiden op de competitie en de sportresultaten van de kinderen te verbeteren.

Het is een lange zin met drie onderwerpen. Daarom is dit veel beter:

Vorig jaar zijn we gestart met conditietrainingen. Het doel is de jeugdleden beter voor te bereiden op de competitie. Daarnaast verbeteren de sportresultaten van de kinderen.

TIP 2: Zet eens een punt in plaats van een komma.

De punt. Het leesteken dat een zin afsluit. Je ziet ze amper, maar ze staan wel mooi met duizenden in dit boek. Dit nietige stipje met grote invloed.

Underschat de punt niet, want als je er een zet, eindigt de zin en begint er eventueel een nieuwe en hoe vaker je er een zet, hoe korter de zin. En korte zinnen schrijven gemakkelijk en lezen gemakkelijk, wat niet wil zeggen dat je alleen maar korte zinnen moet schrijven. Soms is er niets op tegen om er eens een lange(re) zin tussen te gooien. (3 punten)

Of:

Underschat de punt niet. Als je er een zet, eindigt de zin en begint er eventueel een nieuwe. Hoe vaker je er een zet, hoe korter de zin. En korte zinnen schrijven gemakkelijk en lezen gemakkelijk. Wat niet wil zeggen dat je alleen maar korte zinnen moet schrijven. Soms is er niets op tegen om er eens een lange(re) zin tussen te gooien. (6 punten)

Zie je wat een punt doet? Zie ook het verschil bij dit tekstje van een mantelzorgster over haar moeder.

Ik neem haar mee naar het plaatselijke dorpsfeest, een braderie, jaarmarkt of een paar dagen ertussenuit. Ik doe haar was, maak het eten, let erop dat ze zich insmeert als ze in de zon zit en zorg dat ze op tijd naar bed gaat en realiseer me dat het de omgekeerde wereld is. Ik zorg nu voor haar zoals zij voor mij heeft gezorgd. (3 punten)

Of:

Ik neem haar mee naar het plaatselijke dorpsfeest. Een braderie. De jaarmarkt. Of een paar dagen ertussenuit. Ik doe haar was, maak het eten en let erop dat ze zich insmeert als ze in de zon zit. Ook zorg ik dat ze op tijd naar bed gaat. Ik realiseer me dat het de omgekeerde wereld is. Ik zorg nu voor haar zoals zij voor mij heeft gezorgd. (8 punten)

Lang verhaal kort: vergeet die punt niet. Dat punt wilden we graag even gemaakt hebben.

Oefening 2

Een week een leeftijdsgenoot in huis, dat leek Pieter wel wat. Hij stelt zich hieronder voor aan zijn uitwisselingsstudent. Maar voordat hij deze tekst in het Frans kan vertalen, is er nog wel wat werk aan de winkel. Maak de zinnen korter en zet dus vaker een punt.

Mijn naam is Pieter Jonkman en ik ben 15 jaar oud. Ik houd van free-runnen, voetballen, gamen, chillen met vrienden en eten. Ik ga graag met vrienden hangen in de stad, dan eten we, luisteren we naar muziek en kijken we wat om ons heen. Ik moet natuurlijk ook gewoon naar school. Daar vind ik de gymlessen vooral leuk en verder vermaak ik me wel met de proefjes tijdens scheikunde. Ik spreek niet zo goed Engels en al helemaal geen Frans, dus het zal nog wel even lastig worden tijdens de uitwisseling. Gelukkig spreekt mijn moeder goed Frans en heeft ze beloofd mij te helpen. We kijken uit naar jouw komst.

Twee tips gehad. Nog drie te gaan.

TIP 3: Kies voor een opsomming.

Wij Nederlanders zijn gek op lijstjes. Hoe vaak zet jij jouw huiswerk op zo'n lijstje? Alles mooi overzichtelijk onder elkaar. Dat geeft rust. Maak daar dan in je tekst ook gebruik van. Zo kun je dit opschrijven:

Wij vragen u goede voorbereidingen te treffen door uw zoon of dochter laarzen mee te geven, dikke winterkleding, een rugtas en een lunchpakket.

Maar je doet de lezer hier een groter plezier mee:

Denkt u eraan uw zoon of dochter de volgende spullen mee te geven?

- ♦ laarzen
- ♦ dikke winterkleding
- ♦ rugtas
- ♦ lunchpakket.

Tip: maak je opsommingen niet te lang.

Oefening 3

Naar links of rechts swipen, zo makkelijk is Tinder. Maar onderstaande tekst is niet zo makkelijk voor de lezer. Hij kan wel een opsomming gebruiken. Wat zou jij in een lijstje zetten? Ga je gang!

Dus, waarom zou je een datingapp kiezen zoals Tinder?

Als het op datingapps aankomt, heb je opties: Happn, Bumble, Hinge, en nog veel meer. Het maakt niet uit of je op zoek bent naar liefde, een date, een maatje, gewoon een leuk gesprek, een knuffel, of een romantisch avondje. Je wilt een app vinden die bij je past. En het is niet altijd zo zwart-wit — als je nieuwe mensen wilt ontmoeten, helpen je vrienden bij Tinder je met functies die zijn ontworpen om het onmogelijke mogelijk te maken. Online daten is zo juist makkelijker geworden.

We zullen er niet over opscheppen dat we de beste gratis site zijn – we laten je het voor jezelf beslissen door je Tinder in een notendop te geven.

Via: <https://tinder.com/nl/about-tinder>

TIP 4: Begin je zin niet met *Omdat*.

Omdat je zin altijd uit twee delen bestaat als je met 'omdat' begint, wordt je zin automatisch vrij lang. Oké, deze zin ging nog wel, met negentien woorden. Maar toch is het beter 'omdat' niet aan het begin van een zin te zetten.

Omdat de uitwerking van de kamplannen meer tijd heeft gevraagd dan we vooraf hadden ingeschat, hebben we de datum voor het nieuwe overleg met de kampleiding een aantal weken moeten verschuiven.

Zie je? Je begint met 'omdat' en hebt daarna nog een deel nodig om je 'omdat' toe te lichten. Niet doen dus. Meestal heb je 'omdat' helemaal niet nodig. Kijk maar:

De uitwerking van de kamplannen vroeg meer tijd dan we vooraf hadden ingeschat. Daarom moesten we de datum voor het nieuwe overleg met de kampleiding een aantal weken verschuiven.

Oefening 4

Verbeter de volgende omdat-zinnen.

- 1 *Omdat de docent gisteren afwezig was in verband met een cursus, is ons proefwerk een week uitgesteld.*
- 2 *Omdat de meisjes zaten te katten in de groepsapp van de klas, heeft de mentor ze uit de appgroep gehaald.*
- 3 *Omdat het rooster elke week wijzigt door de vele zieke docenten, kan Britt niet elke week op haar nichtjes passen, want ze weet niet hoe laat ze uit is.*
- 4 *Omdat het in Nederland steeds warmer wordt en in het leslokaal de temperatuur dus ook oploopt, mogen we van de docent altijd water drinken.*
- 5 *Omdat we ervan uitgingen dat de kantine elke dag geopend was, hadden we geen lunch meegenomen.*

TIP 5: Begin je zin met En.

Lekker met *En* beginnen. Wij houden ervan. Op school vertellen ze misschien dat het niet mag. Maar op school leer je natuurlijk wel meer dingen waar je niets aan hebt (dat heb je niet van ons).

De spelers hebben enorm hun best gedaan en dat geldt ook voor de trainers.

De spelers hebben enorm hun best gedaan. En dat geldt ook voor de trainers.

Zie je het verschil tussen deze zinnen? Ze zijn allebei goed, maar bij de onderste ligt er meer nadruk op het tweede deel. Spreek ze maar eens hardop uit. Dan hoor je het verschil. Lekker toch, met 'en' beginnen?

Oefening 5

Deze tekst leest niet makkelijk. Daar kun je wat aan doen. Gebruik alle tips voor leesbare zinnen. Ga je gang!

Bij het schoolwerk worden de leerlingen op verschillende manieren ondersteund. In de lessen doen allereerst de docenten dit, daarnaast is de mentor erg belangrijk.

Hij of zij is het eerste aanspreekpunt voor leerling en ouder en de mentor verzorgt de dagelijkse ondersteuning. Er wordt ook extra begeleiding geboden door de leerlingbegeleider of door andere specialisten. Op school hebben we het Steunpunt, een ruimte binnen de school waar leerlingen geholpen worden die een bijzondere ondersteuningsbehoefte hebben. Verder geven we ook hulp bij de studiekeuze (in de vorm van decanaat) en onder andere bij dyslexie, dyscalculie, faalangst, sociale vaardigheid waarbij het doel steeds is dat de leerling zich zo goed als mogelijk kan ontwikkelen.

MAG DAT?

Of je een zin met 'en' mag beginnen? Geen probleem. Dat hadden we al gezegd. En je mag ook gerust met 'of', 'maar' en 'want' beginnen.

Echt?

Jazeker. Want het gaat er niet om wat jij schrijft. Maar juist om hoe de lezer het leest.

Of niet dan!

Oké. Goed te weten.

HET JIP-EN-JANNEKE-SYNDROOM EN HET POPIEJOPIE-SPOOK

Op de een of andere manier zijn we er allemaal bang voor. Dat teksten met korte zinnen niet serieus overkomen. Veel mensen denken: hoe ingewikkelder, hoe beter mijn tekst is. Klopt niets van. En met korte zinnen kun je het juist heel goed over serieuze onderwerpen hebben. Als voorbeeld een tekst van een verzekeraar:

Aansprakelijkheidsverzekering

Aansprakelijk gesteld voor schade aan anderen of hun spullen? Door een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten, voorkomt u nare verrassingen.

Vergelijk 'm eens met de volgende:

Schade aan een ander

Nog niet helemaal uitgeslapen fiets je tegen een geparkeerde auto. Of je laat per ongeluk de nieuwste iPhone van je liefje vallen. Een ongeluk zit in een klein hoekje. En jij draait voor de gevolgen op.

Popiejopie? Dacht het niet. Gewoon een lekkere tekst. Een tekst die jij begrijpt. En een stuk leesbaarder.

Oefening 6

Het verschil tussen een gewone chocoladereep en een Tony Chocology-reep? De een kun je gemakkelijk in blokjes breken, de ander niet. Zo ook met zinnen. Korte zinnen (blokjes chocolade) lezen makkelijker dan langere (niet te breken Tony repen). Lekker zijn ze allebei. Maar dit terzijde. Maak jij van deze lange Tony-zinnen kortere?

- 1 *Omdat de jampot leeg is en mijn moeder vergeten is om een nieuwe pot te kopen, want ze heeft de hele week gewerkt en ze moest ook nog voor oma zorgen, krijg ik vandaag kipfilet op mijn brood.*
- 2 *Ik hoop dat jij bij de wedstrijdbespreking aanwezig bent, omdat de rest van jouw team er ook bij is en we veel te bespreken hebben voor de finalewedstrijd van aanstaande zaterdag.*
- 3 *Het bezwaar tegen de huidige overgangsregel is dat, als je in een paar vakken slecht bent, je dan het volgende jaar alle vakken over moet doen.*
- 4 *Op woensdagmiddag en vrijdagmiddag pas ik op de kinderen van mijn zus na schooltijd en dan wacht mijn tante op mij en vertelt ze mij hoe laat mijn nichtjes naar bed toe moeten.*
- 5 *Een meerderheid van de docenten was van mening dat de jongeren van tegenwoordig niet meer gemotiveerd zijn om voor hun vak te leren omdat ze veel te druk zijn met gamen, series streamen en sporten.*
- 6 *De wintersportdag naar Winterberg was gecancelled als gevolg van ziekte-uitval bij het docentenkorps en er waren niet voldoende invallers die mee konden op de trip.*
- 7 *Elektrische scooters bestonden allang, maar doordat ze tegenwoordig op elke hoek van de straat gehuurd kunnen worden, beleven ze nu pas hun doorbraak op de scootermarkt en maken ze ons land duurzamer.*
- 8 *Omdat het die avond heel hard regende en zij net haar haar in de krullers had gehad waardoor het niet nat mocht worden, pakte zij haar paraplu van de kapstok in de hoop haar coupe intact te houden voor het chique kerstgala.*

Lange zinnen zijn vervelend en ze veroorzaken slaperigheid bij de lezer. Diezelfde lezer wordt er moe van en raakt ook vaak de draad kwijt. Lange zinnen schrijven vraagt ook nog eens veel energie. Schrijf dus gewoon korte zinnen, dat is ook nog makkelijker!

LEESBAARHEID

Bijna de helft van de Nederlandse bevolking begrijpt teksten met een gemiddelde zinslengte van twaalf woorden. Kijk maar eens naar het volgende schema:

Leesbaarheid	Gemiddelde zinslengte
Heel makkelijk te begrijpen	1-10 woorden
Makkelijk te begrijpen	10-15 woorden
Begrijpelijk	15-20 woorden
Moeilijk te begrijpen	20-28 woorden
Heel moeilijk te begrijpen	meer dan 28 woorden

Je ziet dat het begrijpen van een tekst alles te maken heeft met de lengte van de zin. Iedereen begrijpt deze zinnen:

Het witte huis staat aan het einde van de weg. Het is gebouwd in de jaren zestig. De familie De Vries woont er al twee jaar.

En bijna niemand snapt deze:

Onze experts helpen u om vast te stellen of u voor een extra financiële bijdrage voor een aantal zaken die u niet of moeilijk van uw vaste inkomen kunt betalen, maar die wel noodzakelijk zijn, in aanmerking komt.

Beter is:

Kun je het niet allemaal betalen van je salaris? Misschien heb je wel recht op financiële hulp. Onze experts helpen je graag om dit voor jou uit te zoeken.

Kortom:

We ♥ korte zinnen.

Want:

- 1 ze schrijven makkelijk
- 2 ze lezen makkelijk
- 3 het is net zoals je praat
- 4 en iedereen begrijpt je.

KORTE ZINNEN ZIJN MEER DAN ALLEEN MAAR KORTE ZINNEN

Vergelijk deze twee tekstjes eens met elkaar.

- 1 Doeners willen het liefst met hun handen werken, zonder te veel theoretische rompslomp. Ze hebben vaak een traditioneel beeld van techniek en ze vinden dat ze er niet in uitblinken. Leuke praktijkopdrachten in de klas kunnen helpen hun kijk op techniek te verbeteren. Dit is goed voor hun zelfvertrouwen.
- 2 Zo zijn doeners. Ze doen niets liever dan met hun handen werken. Niet te veel theoretische rompslomp. Ze hebben vaak een traditioneel beeld van techniek en ze vinden dat ze er niet in uitblinken. Doodzonde. Met leuke praktijkopdrachten in de klas verbeteren ze hun kijk op techniek. Goed voor hun zelfvertrouwen.

De zinnen in het tweede tekstje zijn een stuk korter. Dat leest dus makkelijker. Maar er is meer. De sfeer is anders. De eerste tekst kan zo van een ouderwetse schoolmeester komen. Nogal beledend. Beetje saai ook. Bij de tweede tekst denk je aan een jonger iemand. Korte zinnen zorgen dus voor een informele sfeer. Gezellig.

Schrijfonderwijs is maar al te vaak stijf en volgt een voorgeschreven stramien. Leerlingen leren een goede zakelijke brief of e-mail te schrijven. Het taalgebruik is formeel en ze moeten zich aan de conventies houden, waarbij stijl en grammatica het uitgangspunt zijn. Lekker braaf. En ouderwets.

Maar dat niet alleen: je kunt je afvragen of deze vorm nog wel geschikt is. Eén ding is zeker: veel leerlingen vinden het saai. Slaapverwekkend. Daardoor blijven ze soms de rest van hun leven denken dat schrijven oersaai is. Doodzonde. Want zeg nou zelf, schrijven kan zo leuk zijn!

De afgelopen jaren hoorden we van veel docenten Nederlands dat ze graag een 'leerlingenversie' van het boek *Schrijf eens even normaal, joh!* zouden willen hebben. Want hoewel ze prima kunnen werken met dat boek missen ze de vertaling naar de leefwereld van tieners. Daarom maakten Rick Evers en Willem Verdaasdonk samen met Sabine Jeurnink, docente Nederlands, dit werkboek, waarmee alle kerndoelen schrijfvaardigheid van het vak Nederlands worden behaald. En zeker zo belangrijk: waarmee leerlingen niet alleen goed leren schrijven maar ook ervaren dat schrijven leuk kan zijn. En lang niet zo moeilijk en saai als ze altijd dachten! Schrijfonderwijs met glimlachgarantie!

Willem Verdaasdonk is medeoprichter van Taalulien (www.taalulien.nl), een bedrijf dat organisaties helpt op een makkelijke en menselijke manier te communiceren. Hij is trainer, adviseur en co-auteur van de bestseller *Schrijf eens even normaal, joh!* dat hij schreef met Rick Evers. Rick is communicatieadviseur, columnist, tekstschrijver en trainer. Als eigenaar van Jou | tekst & training (www.joutekst.nl) helpt hij mensen en organisaties aan krachtige teksten. Samen met Sabine Jeurnink, docente Nederlands aan het Etty Hillesum Lyceum, schreven zij deze speciale versie voor middelbare scholieren.

